

Oosterwolde (Gem. Ooststellingwerf). T.23

1. ar. d. kyr. ð vikol sin darm bix. ba. ga.
of bensut
2. mij ka.mero. et gefta blum. va. tor
3. sei sprin. teg? vo. o. da. x. ali. na. met madi. n.
4. ha. k? i. adri. x. vark
5. opta. t skipa krig? x. skimalo. ga. b. o. ta
6. da timarmar. n het? splinter ina. fyer
7. da skipa slktam umalp. ð. of umamunt
8. in da. rt fabrik i. kniks tas in
9. humhi. ð hint ei. bra. n: jou
10. cu. ka (chuker) Xe. f. ð. s. of ma. gr. k. fi. ð. xlæ. z. n
bc. ð. r. // r. ð. m. a. l. s. // xlæ. s. // ha. l. f. me. y. ol. //
11. br. ð. s. fi. ð. punt ka. st. n (renz) - of kers? (3)
12. sa. heb. m. met si. fi. v. m. dri. minolvin opdrogk? // op. s. ð. p. m. //
13. he. v. v. ol mi. slv. m. m. e. n knap. al
14. ik. he. b. si. knei. ja. si. n
15. sandar. klo. ð. x. n v. v. nit fo. lame. er. a. n. do. r. m
16. ik. bimblida. da. rk. nit met h. r. g. o. m. b. m
17. ik. he. p. nit d. o. n mi. j. ð. x. m. (lett. mijn jongetje)
18. vi. het. sta. n d. o. n - di. d. o. ra. n. k. um. t
19. sprin. sprinav. p. - of sprinav. p. - of binnens-
huis: sp. ð. r. a. x. re. ð. g. a. b. l. // te. ð. g. a. n. - t. a. g. e. n. //
20. peta (met klep) - m. a. d. (onder klep) - til. v. ts
(verouderd) - w. a. t. a. m. a. - v. t. a. m. a. - t. i. p. m. a. -
o. d. r. i. x. e. - fl. u. d. a. m. a. - at. h. u. t. i. ð. n (oorijzerhoedje
fries: kyp. s.) - kr. a. s. l. a. : n. b. - da. f. e. n. d. (v. roeger niet
gemaaid, nu wel) - kr. e. e. d. a. t. e. g. e. n. o. v. e. r. : b. ou. -
padestul? (renz) - of: padestul? (3) - he. g. a. (1) - of he. d. a. (renz) - k. r. k. a. t. - fl. i. n. d. a. r.
21. di. ke. ð. r. l. di. b. r. x. t. a. h. i. l. a. ve. r. a. l. t. a. n. t. f. e. x. t. n
22. e. ð. k. r. i. g? ð. str. y. kr. a. x. l. n. f. a. m. u. // e. a. i. is de
voorn van de 2^e pers. enkelv.; een aparte beleefd-
heidsvorm is niet aanwezig //
23. en. x. l. a. n. t. l. o. ð. f. r. i. v. a. t. o. ð. a. skip. m. slo. f. a
24. he. i. he. t. x. y. ke. ð. r. a. m. b. i. t. f. a. n. h. u. t. h. a. t
25. ge. f. me. t. u. i. (1) - of t. v. (3) - bre. da. s. t. i. n
11. bre. d. a. r. - da. bre. : st. a. ll
26. dat. st. a. n. t. b. e. l. t. d. a. r. t. s. t. o. ð. t. o. r. n. t. m. e. ð. r
27. di. man. h. e. t? leb. m. t. i. n. a. x. a. m. p. r. i. s
28. da. dy. v. o. l. i. x. n. i. n. d. a. h. e. m. o. l. b. l. e. b. m
29. da. skuljor. a. h. e. (b) m. met m. e. s. t. a. r. n. ð. (d. o.)
se: (tu) v. e. s. t
30. i. k. a. n. t. o. n. i. t. h. o. m.: e. ð. - of f. ð. ð. d. a. r. k. l. ð. ð. b. i. n
31. d. ð. f. a. r. k. ð. ð. l. a. s. n. x. r. a. x. l. i. m. e. ð. l. i. n. t. d. r. i. g. h. ð
32. he. i. han. t. n. ð. s. i. v. a. r. k. - he. i. h. e. t. p. i. n. i. n. d. o
ha. l. s. - of i. n. a. h. e. l. (3) - of r. u. v. e. r: i. n. a. s. t. r. a. t. o
33. s. e. t. a. x. ð. s. t. o. k. i. n. d. i. b. e. s. a. m
34. ne. - h. e. g. o. l. ð. v. o. t. n. i. t. m. e. ð. r. a. n. d. o. s. o. n
35. he. i. d. ð. ð. r. - i. k. h. e. j. o. u. o. l. t. w. c. h. e. ð. r. r. ð. p. m
36. di. p. e. r. a. i. x. n. i. g. r. i. p. a. - da. p. i. t. r. b. r. o. r. t
37. sa. b. i. n. : n. a. r. t. l. a. : n. t. t. u. - of t. l. a. : n. t. y. t
38. sei. h. e. t. a. m. e. ð. t. h. o. l. m. u. m. s. ð. g. e. l. t. v. p. t. o
m. ð. h. ð
39. he. i. s. a. l. t. n. o. ð. i. t. n. i. t. f. e. ð. b. r. e. n. y
40. sa. i. x. d. a. h. e. l. t. (renz) - of h. e. l. t. (3) - f. a. n. d. a
m. e. l. k. h. u. t
41. da. m. o. n. m. u. t. f. ð. s. i. f. r. o. u. v. p. k. u. m.
42. i. n. t. s. n. e. : h. o. m. ð. (sneeker meer) s. w. e. m.
i. x. a. f. e. ð. l. k
43. he. i. h. e. t. a. b. l. t. p. r. o. t. ð. v. m. d. a. t. i. s. o. u. s. t. a. r. k
i. s
44. v. e. i. m. u. t. n. d. a. h. e. l. t. o. d. a. f. a. n. h. e. b. m. ð. j. i. m. o. d. a
a. ð. n. d. a. s. h. e. l. t. r
45. h. e. l. p. ð. x. e. b. m. o. m. d. r. t. b. r. e. a. v. p. t. t. l. n
46. o. ð. x. a. t. i. m. a. r. m. a. n. i. s. o. u. f. t. a. x. n. h. a. r. k. a
47. sa. he. b. m. v. e. d. a. t. v. i. a. s. t. f. e. ð. s. t. a. s. p. r. i. y. : h. u. n
48. da. t. y. m. a. n. d. i. s. a. l. d. a. b. o. m. e. n. t. n
49. du. e. ð. s. t. a. t. r. a. x. m. ð. x. d. i. x. t. a
50. da. k. l. o. k. a. d. i. b. x. i. n. t. a. l. y. d. n. f. ð. d. a. p. r. e. k
51. s. p. r. e. c. - k. i. k. a. r. t. - v. o. r. m. e. n. v. a. n. s. p. r. e. i. d. e. n
niet bekend.
52. di. f. r. o. u. d. i. h. e. t. a. h. o. ð. s. f. k. n. i. p. m. l. o. ð. t. n
53. s. i. n. h. e. t. h. e. b. m. s. e. x. j. o. r. l. a. n. g. o. n. ð. o. r. s. h. u. l. a. x. ð. a. n. l. o. ð. t. n

54. ik hept om afz. dr. omsole.² tanox best
 vee:tar la:ngas
55. mu. sklpraga- of fe.ala- pijnk?⁷ (pinken) si:n
 va hi. er hest (haast) nit me.er // fe.al=ook.
verschoten, afgedragen //
56. stin. potⁿ brinks ve.ort // kφ.lespotⁿ zijn
gris met blauw!
57. || o. b^m || en φp^m he.ət- een ouderwetse haard-
da ha:st a:fsto:f m = de moderne haardkachel
aftoffen // he.əste: // datanya sta.ət inahuk //
58. I me.ət istnox te ko.ət umta kar:tson // de
sport is hier onbekend //
59. di ke.əxa Xeftⁿ helder loxt nou
60. hei truk et pe.ət arn 2ə stöt
61. du kwam: jrm hi.or a:la:j.ərⁿ metⁿ
 ma.ət (verouderd)- of mark
62. doumone se.:i datxot fulmæ:kt is
63. e: sa:g? mi vel ma:r ei se.:i dñ niks teg?
- mei
64. da svelvæ:s kom: a.əstunt ukver
65. sphi (uit: sphi) fandæ:ga nits dam:
66. lnsⁿ sei ukxæ:χ ke:ja
67. si motor istsk?
68. et-of het-var.ə var:ma dax entizə
 sa:xta ə:bmt
69. datjoxin di lopt op blo:ta futⁿ
70. da sitⁿ ba:sta indi kar:n
71. ik vu.-of vol. veldartapost ambris
 brakta
72. sv.ka dwar:dri.vas ka:yknit met una
- go.on // dwar:burgelⁿ = dwarbijven //
73. tharts dat mi se.or
74. nu.ət kufidrink? span.- of sl.əvvitpre:t
 fφ.əneijs kar:s
75. ik bi:vat ho.ətsəx snt farmorg? arl(rem)-
 of fai. far:mogen af'a:n arl(3)
76. da sphi:na farne kφnkh(1)- of kφnkh(2)- of kony wo. di supa ik dina ēsu:r. sly:zomar met varama
- (3) - het uk sold o.ət vest
77. ve.ət (uit: vet ei) hir o.ukn və:g? mæ:kət
 ta vo.n: // ə spambø:gəl
78. di ro.zⁿ heb m la:ngs stikals
79. ik Xalp:f dar Xe vo.ət fa:n
80. et kint dat var.ə ardo.ət fφ.ədat:tət dφ.ət
 vod'n kon
81. sino.ərn: lo:p^m ē sin o:g? tzo.ən:
82. h1 me.xin ismetⁿ kφfin no.ət bos tuχ.ən
 um brnmals tsykg?
83. da mistn truma(1)- of tre:(2)- of spot(3)-
 ytledar
84. hei setanjke:l op fæ:ravelstra
85. et var.ə da mə:son a.əndazz na:rg? s umta
 den ar.əumtXelt
86. da monti:s hφ.ət (vr. enk. of meerw.) drygg
 fans dφ.ət
87. di vex lopt metⁿ bojt- et i(x)n ē.əndazma
 dat var.əs
88. ik heb m truma met nφ.m: fφ.əda kleina
 jorg
89. do buk ismo.ət in: bɔ.əla:kstra
90. si fæ:sin va.(x) nit la:ng ma:vel mo:i
91. Intskar:t ist nox at besta
92. ð jæ:gor mutxut mik? knn: // sxi:tⁿ-schieten//
93. kikaze.b^m ar:c min hut ukfin: knn:
94. ik ve:t nit vo.əkam sykg? mt
95. m kva:la: (koud) kelder is best fφ.ət bi:ər
96. ik mus zablut drink? om starkar to
 vord'n
97. ik sarl thæ:t- of thulgut- of thulfu:ər-
 e.əst ina starl brey:
98. min bry.ət var my// hei var karl my- of
 hei var varl my(3): hij was al moe //
99. da melkflitar- of fenter- of tar par- of
 bu.ər- hetⁿ Xrota krita- of ruta (route)

- of varum (3)
101. v*ei* sold*n* di p*inta* in: y*ea* fulsm*n* k*an*:
 102. d*a* f*a*lt n*ix*s up*m* t*a* seg*?- of* verouderd s*e*g*:*
 103. hei k*umt* no*et**n* many*t* l*æ*:t*o*
 104. init*al* i*b* imbar*g*? d*if*y*:dr* spe*:dn*(1)-of
spe*:dn*(zen3)//b*r*o*:k*i*?- of* spe*:dn*- overgeven*//*
flib*ari*?- of ouder se*:var*=kruylen // flib*ari*?-nuuen
 105. d*ri*rei*d*rupt*a* druk*?//sku:v*m*-aanduuen*
 106. b*a* fr*æ*.n*ek* heb*m* x*æ* stuk y*ta* bruga fe*:et**n*
 107. ei mu*en* askum*: um* v*is* fo*alt* int*a* sin
 108. hei is*fæ* leva*d**n* hum*: met**n* x*vta* pu*da*
of pr*ya*-of met*n* d*ika* b*ø*?-met x*elt*
 109. di d*ig*ra isfarm by*:kanholt* mæ:*kt* //lykkelbo*m*-
bykels (beukenoootjes)*///*
 110. en x*at*reud*a* fr*eu* di mut ne*jn* k*an*: //wif
zoo on beleefd zijn*///*
 111. ik heb hi*x*ns se*:t*(1)-of se*:t*(3)-marhet
vars*x*g*ut* s*æ*t*at*
 112. da bra*uu*dr sex*t* het*x*nx t*dy*rom*ta* brwn*n*
 113. bark*a*-ik bark*-e* bark*? (jij barkten u barkt)*-
hei bark*tb*-bark*tb*-ve*c* bark*?-ik barkta-e*
bark*? (jij en 26)*-hei bark*tb* ve*- of* ve*:t(2)*-
bark*? -vehe(b)m* bark*t*
 114. bi*:dn*-ik bi*:t**n* huatin (een kwartje) - ei
bi*:dn*(jij en 26)-hei bi*:t*-ve*c* bi*:dn*-bi*:dn*
ve*-ik bø:t*-ik he*bø:d**n*-b*ø*d*ø*n se*:ok*-of o*:k*(3)
 115. bin*x* kleint*in* mar hei*xs*ut
 116. e*c* k*ø*n*:hi*a e*c* ar k*ø*g*? upa* mark
 117. hei het*se**:xt* dat hei sulomei denk*?- of*
 118. da meid-*of* me*:xt* (ouder)-di sei dat*c* (uit:
dat hei*)* gelik had*s*
 119. dat van*-* f*if*-*of* fy*f*(3)-pri*:xn*
 120. onder di i*c*. k*ø*n*bo:m* leit*at* fulchels
 121. at ve*c*ter iste*:g*? tho*:k*? ar*n* //at ho*:kt* ar*ll*
 122. at h*ø*i*c* is*nx*ry*:n*-ts*nx* ma*, krek met*
 123. mar jone*:xa* vat mæ:*kt* met*n* *et*-*of* metat
X*e*:lo*farnt* *ci*//da do*:ro*(en2)-*of* d*ø*do*:i*z*(3)**///*
 124. dat*et* bo*:mpin* dat*s*sl do*:s*-*of* de*-nit*
best var*s**n* v*il**n*.
 125. 'doman*e* het x*u*i*z* vin
 126. ö*j* o*ð*l*ahys* IX o*ð*fbra*:ð*nt
 127. da melk lo*p*t a*ku* y*stat*X*i:dr*(jadder)-*of* y*to*
tet*rs* (de uiers)
 128. da kost*er* l*nta* k*løk**o*//m*krys-krys*?*11*
 129. da ar*:rms* far*nde* k*ro*? i*jø*ly*gg*? d*ø*:*fr*nat*x*avxt
 130. da twi dyts*as* kwam*: n*o*:r*ly*t**n*
 131. sa heb*m* om bont emblos*slø:g*?*n*
 132. da sj*ø*-*of* jonger*:sjy:-* iz*vat* d*nn**ll*/m*ø*got*-*
fl*ntari**ll*
 133. da leit*ampark* sne*- of* sne*i*(3)
 134. het*ix**n*, hilat*it* le*d**n* dark*jø*u si*m* he
 135. b*olswart* (Polsward) vat ar*hlams**ol*-*of*
ar*hlil*-sne*ijo* start
 136. dun*-ik* du*wst*- ei*du*.nat(jij en u)-hei*du*t*at*-
of d*st*at- ve*du*.nat-*of* dun*at*(3)-j*im* du*nat*-
se*du*nt*-ik* de*:tat*-ei*de*: d*n*jt (jij en 26)-
hei*de*:d*at*-ve*c* ole*:dn*jt-j*im* de*:dn*jt-se*si*
de*:dn*jt- de*:jik* d*at*(en2)-*of* de*:tik* d*at*-
de*:tik* et*mar*-*of* de*:jik* et*mar*-de*:dn*
se*im*ar
 137. d*ø*p*m*- d*ø*p*pj*rk- d*ø*p*pfunb*-da s*alds**at**n*
 138. dn*sk*?-hei*doest*-hei*daesta*-hei*het* doest
 139. bin*-ik* bin*-e* bin*: (voor jij en 26)*-hei*bin**(en2)*-*of* bin*(3)*.ve*c* bin*-*simbin*-sei* bin*-*
bin*hei(en2)*-*of* bin*the*(3).b*ø*n*hei-ik he*bø*n**:*
 140. Locale landmaten: b*n* nol*ar*/1 ha-
ruda (16 m²) - 1 b*ø*ndat- 600 m
 141. Locale waternamen: da f*ø*at (de
Opsterlandse compagnonsvaart) - at
v*ikin* (Het Wijkje).

De naam van deze plaats in haar eigen dialect is Osterwolde
De inwoners heten: Osterwoldam's

Een bijnaam is niet bekend.

Aantal inwoners op 1 Jan. 1950. - 3402.

Gaaltiestand. De voornaamste wijken zijn: bukhsta (Boekhorst) - b'ntinga (Buttinga) - fe:nako: t? (Vene-Koten) - d? kamp? (Ge.Kampen) - ho:go dasvlt (Hoge Duurswoud) - le:gs dasvlt (lage Duurswoud) - d? hidskä. mp (Hidde kamp of Heide-kamp?) - al o:ex? (Klozinga) - d? pu:l (De Poel) - pran?ga (Prandinga) - nansya slys (Nanninga huis) - j?r?ng? (Jardinga) - d? ve:par (De Wepel) - r?k?ng? (Rikkinga) - s?rab?ng? (Schrappinga) - lo:s (Looshuis) - 'fe: no:rt (Veenoord) - d?kn?pl (De K?nol) - nei ve:par (Nieuw Wepel) - ste:g?gs (Stegenga) - R?ntarma:s (Rontmans) - d? snell?ng'dik (De Snellingerdijk) - d? dystra?weg (De Quistere Weg). Osterwolde kent geen lokale dialectverschillen. Naar schatting spreekt ongeveer 60% dialect. De overigen, vooral bewoners van de dorpskern, spreken Nederl. of Fries. Op vergaderingen en dergel. wordt Nederl. of Fries gesproken. Een fijse preck is nog niet in Osterwolde gehouden.

De bevolking leeft van landbouw en industrie. Er zijn veel winkels. Slechts enkele arbeiders werken elders. Uit de omliggende dorpen Makk?ng? , B?ppelscha en Donkerbroek komen wel een 100 à 150 arbeiders naar hier.

Marktplaatsen: Eeuwarden, Zwolle, H?g?veen. (De boeren zelf gaan niet naar de markten). Winkelplaatsen: Osterwolde zelf, Groningen, Assen, Gorr?dijk en H?renveen.

Legsheden. 1: Klaas (pls. 23) Andries Koops; 75j.; hier geb.; rustend boer; heeft steeds hier gewoond; V. en M. van Cronde onder Elslo; spreekt steeds dialect.

2. Willem Sanders van Wepen; 58j.; hier geb.; boer; heeft steeds hier gewoond; V. van hier, M. van Cronde; spreekt steeds dialect.

3. Tje?je Lenses Koopmans; 30j.; hier geb.; huisvrouw; heeft steeds hier gewoond; V. van hier, M. van Donkerbroek; spreekt steeds dialect.